

דבר העורך

קוראות וקוראים נכבדים,

ראשית, אני מבקש לברך את כולם בבריאות טובה ולבשר כי למרות המצב המורכב, בריאותית ובכלל, ולמרות שלא נתכנסנו ולא נתכנס גם השנה לכנס השנתי; הצלחנו במאמצים משותפים של הכותבים ושל מערכת **מסגרות מדיה**, השופטים האנונימיים היעילים והמעשירים והשותפים, עורך הלשון המצוין ד"ר עמית קמה והמפיק המעולה ד"ר מתן אהרוני, להעמיד גיליון מלא בהתנדבות מלאה. תודתי, ואני משוכנע שגם תודתכם, לכל המשתתפים בתהליך העריכה וההפקה, על המאמץ המיוחד בזמנים אלה ועל תרומתם שלא תסולא בפז (תרתי משמע) להשלמתו ולהוצאתו לאור של גיליון זה. אני מאמין שהמשך הפקתו של כתב העת מעידה באופן מוחשי על החיוניות ועל העוצמה של קהילת חוקרי התקשורת בישראל. זאת, על אף אי היכולת להתכנס פיזית ולקיים את הכנסים השנתיים, למרות המאמצים הכבירים שעושה יושב ראש האגודה הישראלית לתקשורת, פרופ' חיים נוי, לשמר את קיומה ואת המשך ההוצאה לאור של **מסגרות מדיה**.

מה בגיליון? במדור המאמרים המקוריים תמצאו ארבעה מאמרים בנושאים מגוונים מבחינה מחקרית, אך בכולם ניתן למצוא גם זווית או עוגן עכשווי כיאה לתחום הדעת שאותו אנו חוקרים. מצד אחד, הקולנוע התיעודי והאופן שבו מציגות נשים במאיות את התופעה של הלם קרב. תופעה שהיא עכשווית, באופן מקרי ואולי לא כל כך מקרי במציאות הישראלית; ולדוגמה הסדרה *שעת נעילה* והתרומה התרפויטית שלה לצופים, כפי שעולה מהדיון והסיקור של הסדרה. ולראיה, ישנה התעוררות של סיפורים ופניות לעזרה של הלומי קרב לאחר שנים רבות של הדחקה. מצד שני, כך גם באשר להיבט של תקשורת בחירות, כשהאקטואליות של מחקר התקשורת ובחירות היא על סדר היום באופן קבוע ובשנתיים האחרונות ללא הפוגה ושוב אנו עומדים בפני סיבוב נוסף. מצד שלישי, האקטואליות של עבירות מין, שלצערנו גם הן נמצאות על סדר היום. לקראת הבחירות הקרבות לנשיאות חשוב ביותר העיון באופן הסיקור של פרשת קצב, אולי כמורה נבוכים לסיקור פרשיות כאלה. ולבסוף, מצד רביעי (בשאלה משם הטור, "הצד הרביעי של המטבע", שכתב בעבר יהונתן גפן **במעריב**), עדיין יש מה ללמוד מסיפור האירוויזיון בישראל ולקראת האירוויזיון הבא שאולי יגיע כסימן לתום עידן הקורונה, לפחות באירופה.

כאמור, המאמר הראשון הוא מאת אדם צחי: "הלם קרב בקולנוע תיעודי ישראלי עכשווי של במאיות". באמצעות ניתוח שני סרטים של שתי במאיות, הראשונות שעסקו בהלם קרב, הכותב מראה את השוני בין אופן העיסוק של סרטים אלה בתופעה לבין האופן שעוסקים בה סרטים תיעודיים שנוצרו על ידי גברים. מאמרם של שרה שאול כהן ושל אזי לב-און "מסרונים בקמפיינים פוליטיים והשתתפות אזרחים" מבקש לאמוד את מידת ההיענות של אזרחים למסרונים פוליטיים. לאור השיח סביב השימוש בטכנולוגיות החדשות לקמפיינים פוליטיים ולקראת הבחירות העתידיות, נראה שהממצאים יעניינו כל מי שעוסק בקמפיינים מכל סוג. תפקידה של התקשורת בעיצוב היחס של הציבור לעבירות מין הוא שאלה שעל סדר היום במקום בולט ומשפטו של הנשיא לשעבר קצב תופס מקום מרכזי, כפי שמראה מחקרה

של אודליה דין-גבאי. המאמר מבקש להשיב על השאלה: האם השיח התקשורתי הנרטיבי משמר או קורא תיגר על התפיסות הסטריאוטיפיות בנוגע לאלימות מינית נגד נשים? המאמר הסוגר את מדור המאמרים המקוריים הוא מאמרו של גילעד גרינוולד "האירוויזיון בסכנה!": המסגור התקשורתי של אירוח תחרות האירוויזיון בתל אביב כמשקף שסעים חברתיים ושיח של חרדה לאומית". המאמר מציע ניתוח של אירוע תרבות פופולארי בכלים אנתרופולוגיים. האירוע משקף מחלוקות אידאולוגיות, דתיות ומעמדיות כמו גם חרדות לאומיות בנוגע לקיומו או ביטולו מסיבות ביטחוניות. המחבר מציע ניתוח של האירוע באופן המלמד כי למרות היותו אירוע השייך לסוגה של "חדשות רכות", הסיקור מעלה בעיות "קשות" של החברה הישראלית.

במדור דוחות מחקר תמצאו תקציר של עבודת הדוקטור של גלית בן צור "הכל בעיני המתבונן: הבניית תפיסת התקשורת כעוינת (HMP) בקרב סטודנטים פרו-פלשתינאים ופרו-ישראלים בארצות הברית". בימים אלה לקראת בחירות אני מעריך שכל העוסק בחלקה של התקשורת בעיצוב עמדות פוליטיות ודפוסי הצבעה ימצא בו עניין.

במדור סקירת ספרים תמצאו את סקירותיהם של אורי פז ואודי לבל על ספרה של אלה בן עטר **משדרים תחת אש: רדיו חינוכי במצבי חירום**.

לסיכום, בגיליון זה ישנם מאמרים וסקירות מגוונים, שאני מעריך שכל חוקר תקשורת ימצא לפחות בחלק מהם ענין ותובנות לקידום המחקר והעשייה בשדה התקשורת.

באשר להמשך, מספר מאמרים נמצאים בשלבים שונים של שיפוט ונקווה שחלק מהם יבשילו לגיליון הבא, שאני מקווה שיעסוק, לפחות באופן חלקי, בסיקור התקשורתי של מגיפת הקורונה. אשמח לקבל לשיפוט מאמרים מחקריים העוסקים בנושא. בנוסף, נשמח לקבל דוחות מחקר וספרים לגיליון הבא.

בברכת בריאות שלמה וקריאה מעשירה, מחכימה ומהנה,
הלל נוסק